

ВЕРОВАТНОЋА И СТАТИСТИКА Б (ЗР) - Писмени испит 29.9.2021.

1. За густину расподеле обележја X важи да је $f(x; \alpha) = \frac{2}{\alpha} x e^{-\frac{x^2}{\alpha}}$, $x > 0$, $\alpha > 0$. За оцену непознатог параметра α на основу узорка обима n предлажу се оцена добијена методом максималне веродостојности и $nX_{(1)}^2$. Испитати која је оцена боља у средње квадратном смислу.
2. Случајна величина Y има експоненцијалну $\mathcal{E}(\ln 2)$ расподелу. За сваки природан број n , нека је $X_n = 3I\{Y < 1 + \frac{1}{n}\} + 2I\{Y \geq 1 + \frac{1}{n}\}$. Ако низ случајних величина (X_n) конвергира у расподели ка случајној величини X и ако за свако n важи да је $E(X_n X) > \frac{31}{4} - 5 \cdot 2^{-2 - \frac{1}{n}} - \frac{1}{n^2}$, одредити расподелу случајне величине X и испитати преостала три типа конвергенције низа (X_n) .
3. Мерена је висина мушкараца на узорку обима 12 и добијено је да је узорачка средина 180.6 *cm*, а жена на узорку обима 10 и добијено је да је узорачка средина 167.7 *cm*. Сматра се да висина и код мушкараца и код жена има нормалну расподелу са дисперзијама σ^2 и $0.5\sigma^2$, редом, где је $\sigma > 1$ и познато. Истраживач жели да тестира хипотезу да је разлика у средњим вредностима висине мушкараца и жена 13 *cm*, против хипотезе да је мања од 13 *cm*. Ако је познато да је тест формиран тако да је вероватноћа тачног прихватања претпоставке да је разлика у средњим вредностима висина 13 *cm* пет пута већа од вероватноће погрешног одбацивања те претпоставке и да је моћ овог теста, за алтернативу $15 - 2\sigma$, једнака 0.85, одредити σ и донети одлуку на основу датог узорка.